

Club van 100 op Tuinbouw Relatiedagen Gorinchem

‘Niet blussen, maar brandpreventie en bestrijdingstechniek ontwikkelen’

Feije de Zwart demonstreert de instralings-app aan de leden van de businessclub. De digitale tool is het eerste resultaat van de samenwerking.

Na de kick-off met 25 leden in november 2014 haalde de Club van 100, een initiatief van Wageningen UR Glastuinbouw, vooral de publiciteit als een nieuw lid zich had aangemeld. Dat gebeurde met regelmaat, want na 15 maanden staat de teller al op 52. Belangrijker nog is dat in gezamenlijkheid inmiddels diverse onderzoeksvorstellen zijn geformuleerd, waarvan er drie zijn gehonoreerd door de Topsector Tuinbouw & Uitgangsmaterialen (T&U). Tijdens Tuinbouw Relatiedagen Gorinchem treedt de club naar buiten.

Doel van de club is om bedrijven bij elkaar te brengen voor pre-competitief onderzoek. De toetredende bedrijven uit de glastuinbouw onderschrijven daarmee het belang van deze onderzoekinstelling als een van de drijvende krachten achter innovatie in de sector.

Business unit manager Sjaak Bakker toont zich zeer tevreden met de groei van de businessclub, met de voortgang in het eerste jaar en het commitment van de leden. “Het bedrag dat zij jaarlijkse bijdragen bestaat uit twee delen: een business-to-business deel en een collectieve bijdrage. Het eerste deel kunnen leden inzetten voor persoon-

lijke onderzoekswensen van het bedrijf. Van het collectieve deel worden grotere onderzoeksvorstellen gefinancierd. Bij honorering door de topsector draagt de overheid hetzelfde bedrag bij dat de leden gezamenlijk voor het project reserveren. Het bedrijfsspecifieke deel dat een bedrijf in een jaar niet gebruikt, wordt een jaar later toegevoegd aan de collectieve gelden.”

Adviesraad benoemd

De leden betalen jaarlijks een bedrag van € 15.000, evenredig verdeeld over beide onderdelen. De bedrijven verbinden zich voor een periode van mini-

Vervolg op
pagina 54 >

Het idee voor de oprichting van de Club van 100 kwam begin 2014 van Jan-Willem de Vries

maal twee jaar aan het collectief. “Daar krijgen ze ook wel wat voor terug. Ik verwacht derhalve dat meer bedrijven dat de komende tijd zullen inzien en dat we daadwerkelijk op het beoogde aantal van 100 leden komen.”

Het idee voor een ‘onderzoeksvereniging’ kwam begin 2014 van Jan-Willem de Vries van Wageningen UR. “Hij verdient alle credits, de grote belangstelling vanuit de sector toont aan dat hij het prima heeft gezien.”

Als coördinator verzamelde Bakker in het eerste jaar zelf de onderzoeksuggesties van de leden, analyseerde ze en

rubriceerde ze tot elf onderwerpen. De leden hebben er vervolgens vier geselecteerd die zijn uitgewerkt tot concrete plannen. Vanaf dit jaar is die taak weggelegd voor de intussen benoemde adviesraad. Die raad bestaat uit zeven leden, zes vertegenwoordigers van de aangesloten bedrijven, aangevuld met onafhankelijk voorzitter Ties Elzenga, oud-burgemeester van onder ander Naaldwijk.

Huishoudelijk reglement

Na de officiële oprichting van de club eind 2014, was het volgens Bakker vorig jaar zaak om enerzijds zo snel mogelijk te komen tot concrete onderzoeksvoorstellen en anderzijds de contouren van de vereniging bij te schaven met onder andere een huishoudelijk reglement.

“De afspraken moeten helder zijn; elk lid heeft hetzelfde stemrecht, contributie is voor iedereen gelijk en we hanteren geen afwijkende voorwaarden.”

Aandachtspunt was vooral ook dat de afspraken met de topsector aan de voorkant goed werden geregeld. De kern is dat als het voorstel is goedgekeurd alle kosten vanaf de indieningsdatum mogen worden meegenomen in de financiële verantwoording. Een voorbeeld: De kosten van een project, inclusief de bijdrage van T&U zijn € 150.000. De Club van 100 betaalt € 75.000 en daarom betaalt de topsec-

tor ook € 75.000, namelijk maximaal 50% van alle kosten. “Stel je hebt geen afspraak gemaakt en voor het eventuele positieve besluit al € 75.000 uitgegeven; het ‘eigen’ geld van de businessclub. Dan heb je nog € 75.000 aan werk te doen om het eindresultaat te halen, maar dan krijg je daarvan maar 50%, oftewel € 37.500. In ons geval krijgen we dus wel de € 75.000 en kunnen we gelijk beginnen in afwachting van het besluit.”

Het enige risico dat de businessclub loopt is dat er een negatief besluit komt van T&U. “Dan moeten we zien of we het project volledig met geld van de leden afmaken.”

Nieuwe contacten

Bakker heeft vorig jaar ervaren dat er binnen de topsector veel waardering is voor het initiatief. Draagvlak vanuit de sector draagt aantoonbaar bij aan financiële steun vanuit Den Haag. “Meerwaarde is bovendien dat de leden zelf erg enthousiast zijn over de netwerkfunctie van de club. Uit het onderlinge contact zijn nieuwe contacten en mogelijke samenwerkingen ontstaan tussen bedrijven die elkaar in de dagelijkse praktijk doorgaans niet treffen.”

Algemeen onderzoek

Het lijkt een utopie om zoveel uiteenlopende tuinbouwtoeleveranciers akkoord

Licht en groei is een van de thema's voor innovatief onderzoek.

Sjaak Bakker: “We werken zeer transparant, het beschikbare budget gaat volledig naar het onderzoek en de bedrijven zitten zelf nadrukkelijk aan het stuur.”

te laten gaan met een viertal onderzoeksvoorstellen, maar de nieuwe businessclub heeft dat in 2015 wel gerealiseerd. Daarvan ontvangen er drie ook een gelijke financiële bijdrage vanuit T&U.

Die algemene onderwerpen hebben betrekking op energie, licht, voeding en weerbaarheid. Het eerste project behelst de ontwikkeling van een gepersonaliseerde ‘uitstralings-app’. Die brengt snel in beeld wat de uitstralingsverliezen zijn bij het gebruik van een of meer schermen. Het lichtonderzoek gaat over blauw licht; wat zijn de effecten op de morfologie van de planten. Daarbij kijken onderzoekers onder meer naar de opkweek en naar de compactheid van de planten. In het derde, breed gefinancierde project wordt onderzoek gedaan naar voedingsstoffen in relatie tot 100% recirculatie. Het weerbaarheidsproject krijgt geen additionele steun vanuit de topsector, maar heeft een dusdanig groot draagvlak onder de leden dat ook dit project sowieso door gaat vinden.

Advies en begeleiding

Het gezonde spanningsveld voor de club is de verhouding tussen het beschikbare budget en de hoeveelheid projecten. “Als je substantiële stappen wilt zetten met een onderzoeksproject, dan is een bedrag vanuit de leden van minimaal € 75.000 een vereiste”, meent Bakker. Met die wetenschap buigt de adviesraad zich deze periode over de nieuwe

voorstellen. Voor de uitwerking van de projecten wordt vanuit de leden een begeleidingsgroep geformuleerd, aangevuld met een onderzoeker van Wageningen UR. Dit team wordt vervolgens ook betrokken bij de uitvoering. Na afronding van het onderzoek ontvangen alle leden de resultaten. Communicatie daarover gebeurt in overleg met de leden. Heeft de overheid ook voor 50% bijgedragen dan gelden er andere spelregels en is meer openheid door gaans een voorwaarde.

In de adviesraad die eind 2015 is gekozen, zijn verschillende disciplines vertegenwoordigd. “Het is een goede mix, met personen die het collectief vertegenwoordigen en dus niet hun bedrijf. Sterker nog, als specialisten moeten zij gedurende het proces regelmatig feedback vragen aan andere bedrijven in hun tak van sport.”

Vooruit kijken

De uitgangspunten voor de uitvoerder zijn helder, zo benadrukt Bakker. “We mogen het vertrouwen van de leden niet schaden. We werken zeer transparant, het beschikbare budget gaat volledig naar het onderzoek en de bedrijven zitten zelf nadrukkelijk aan het stuur. Met elkaar moeten we verder vooruit kijken in de wereld van tuinbouwonderzoek en innovatie. Waar gewascoöperaties in hun onderzoek focussen op een specifiek probleem in een specifiek gewas, kijken wij meer

**tuinbouw
relatiedagen**
gorinchem

gewasoverstijgend. Wij moeten geen branden blussen, maar werken aan brandpreventie en nieuwe bestrijdingstechnieken ontwikkelen. Feitelijk proberen wij als collectief problemen op te lossen, voor telers zich realiseren dat er überhaupt een probleem is.”

Beurspresentatie

In een paviljoen op Tuinbouw Relatiedagen Gorinchem treedt de Club van 100 voor het eerst als geheel naar buiten. Telers en andere sectorgenoten kunnen zien en ervaren wat de vereniging doet, welke projecten vorig jaar zijn gestart en welke mogelijk in 2016 worden opgepakt. Middels oneliners maken de individuele leden kenbaar waarom zij lid zijn van het initiatief.

Ties Elzenga, oud-burgemeester van Naaldwijk, is benoemd tot voorzitter van de businessclub.

Samenvatting

De eind 2014 opgerichte Club van 100 telt inmiddels ruim vijftig leden. Doel is om deze binnen de glastuinbouw actieve bedrijven bij elkaar te brengen voor pre-competitief onderzoek. Uitgangspunt is om met elkaar verder vooruit te kijken in de wereld van tuinbouwonderzoek en innovatie. Vorig jaar is onder andere hard gewerkt aan het opstellen van de statuten, maar tegelijkertijd zijn ook de eerste onderzoeksvoorstellen ingediend bij de Topsector Tuinbouw & Uitgangsmaterialen.